

LA TRIBUNA

Hauríem de saber de què es parla

Fan por buscant el 'no' a Europa

JAUME
BARTUMEU
CASSANY
Excap de Govern

La política és el govern de les coses, però tant o més el relat sobre les coses que es governen. I un dels grans problemes actuals és la desconexió entre una cosa i l'altra.

Ho hem vist recentment amb el ressorgir del lobby polític antieuropeu que ha intentat *aprofitar* el debat sobre el caràcter, no pas el contingut, de l'acord d'associació amb la Unió Europea i el seu subsegüent procediment de signatura, qüestions que han de debatre i decidir els caps d'Estat i de Govern dels 27 estats membres de la Unió reunits en el Consell Europeu, per demanar al Govern fer marxa enrere com va fer Mònaco l'any 2023. Així ho demanava Concòrdia encara dilluns 19 de maig.

En qüestions d'Estat sempre convé exercir la responsabilitat i, també, cal picar pedra per tenir un coneixement suficient dels dossiers i de les qüestions plantejades. És una barbaritat política pretendre, el maig del 2025, que cal aturar unes negociacions que es van enllestir i cloure el desembre del 2023.

Ara, tancada la negociació d'un acord que el Govern d'Andorra va demanar el 2010, només hi ha dues possibilitats, o bé es dona suport a l'acord d'associació d'Andorra amb la Unió Europea que ha estat negociat i conclòs o bé es defensa una posició contraposada dient clarament que es vol girar l'esquena a Europa. És el que ha fet Concòrdia en una roda de premsa la setmana passada: diuen *no*.

En una conferència al Consell General el 20 de setembre del 2024, Patrick Strzoda, que ha estat fins fa pocs mesos representant personal del Copríncep francès, Emmanuel Macron, ho va deixar molt clar: "L'acord d'associació és una etapa. Aques-

ta etapa es pot refusar, però en aquest cas Andorra romandrà un estat tercer. Andorra quedarà a la vora el camí de la construcció europea. O bé hom accepta d'anar-hi sabent d'entrada que aquest acord és una cosa que té vida pròpia, que pot evolucionar en el temps, hom pot afinar-lo, millorar-lo, renegociar alguns aspectes. No és una cosa petrificada."

Ho compartim.

Al nostre entendre, la manera d'encarar la negociació hauria d'haver estat diferent. Podia ben segur haver estat més ben enfocada, la qual cosa hauria permès millors resultats. Però el resultat final és acceptable i suficient per començar un nou camí per poder aplicar l'acord d'associació i consolidar l'embranchement amb la Unió Europea.

L'acord d'associació no és una opció, és una evidència i una necessitat. Per això volem contribuir a la seva aprovació en referèndum sent conscients dels avantatges i, també, dels inconvenients que comporta.

Ja fa vint anys ens ho va explicar magníficament, l'any 2005, Michel Camdessus en el seu estudi *Andorra. De les excepcions a l'exemplaritat*.

Ens deia que Andorra "pot crear-se un altre horitzó" i ho explicava així: "Abans d'escollir però el seu objectiu de negociació, ja sigui d'associació, ja sigui l'aplicació i l'aprofundiment progres-

siu de l'acord d'Unió duanera de 1990, haurà de decidir si desitja tornar a obrir un cicle de negociacions abans d'haver fet progressos significatius cap a la normalització de les especificitats, o després, amb el benentès que de tota manera i com més passi el temps, aquesta normalització serà la condició cada cop més ferma de tot avançament suplementari cap a Europa. Andorra es troba aquí confrontada a una opció política important. Preferirà adoptar de manera sobirana i per ella mateixa aquests canvis abans d'aquest nou cicle de negociacions, o preferirà arribar-hi més progressivament, i amb molta probabilitat en aquest cas, sota la pressió ineludible dels seus associats?"

**L'ACORD D'ASSOCIACIÓ
NO ÉS UNA OPCIÓ, ÉS UNA
EVIDÈNCIA I UNA NECESSITAT**

El problema, vint anys després d'aquells bons consells, és que a les frustracions d'amplis sectors de la societat andorrana –alimentades per l'actual sistema comunicacional, en què el poder de la mentida i la manipulació de les xarxes socials no té límit– no se'ls ofereix espai de reconeixement i d'atenció. I molta gent es deixa seduir per l'allau de les falses promeses –i de la satanització

de la relació amb Europa– que emanen d'aprenents de polítics més preocupats per aconseguir el poder a qualsevol preu que no pas per l'interès pel futur de les pròximes generacions.

El clan antieuropeu que defensa el *no* a l'acord hauria de reconèixer que té un objectiu que no és pas consolidar positivament una relació d'Andorra amb Europa i el món, sinó que la seva obsessió és guanyar les pròximes eleccions.

Així les opcions quedarien clares i delimitades.

Ara no és possible plantejar una altra negociació: s'ha d'acceptar o rebutjar l'acord assolit.

Andorra no serà viable si es perd el món –Europa– de vista. Esdevé una necessitat intentar avançar sense exaltacions d'una suposada "negociació d'èxit" –la negociació fou la que fou però ben segur no mereix pas aquest qualificatiu– ni exabruptes sobre un resultat totalment negatiu, que tampoc és el cas.

Això no va d'intrigues polítiques, seients al Consell General o vots en unes futures eleccions. Es tracta de fer política amb sentit d'Estat i d'assumir responsabilitats, que ja toca.

Ara cal sumar esforços, deixar el politiqueig, les picabaralles, els comptes pendents i els amiguismes de banda. Que es posin a treballar d'una vegada. Els responsables polítics han de posar-se d'acord.